

VILLE DE BRUXELLES

Conseil consultatif
de la
Personne handicapée

STAD BRUSSEL

Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap

Séance plénière – Voltallige zitting
Rapport du 3 mai 2012 – Verslag van 3 mei 2012

Présents/ Aanwezig: Mme Latifa Bouzaghda (Ville de Bruxelles, Cabinet de l'Échevin El Ktibi), Mevr. de Ondervoorzitster Nadia Hadad), Mevr. Christiane De Busschere, Mme Danièle Brulein (Conseil consultatif des Seniors), Mme Antoinette Linard (Conseil consultatif des Seniors), M Miguel Gerez (Accessibilité et Mobilité pour Tous), M. Benoit Wouters (Groupe « Vous et Moi »), Mme Roselyne Borghmans (ONA), M. Samir El Bidadi (le 6° sens), M. Vincent Stainier (le 8° jour), M. Jean Depasse.

Excusés/Verontschuldigd: Mevr. Conny Roekens (Ado-Icarus Brussel), Mme Danielle Selvais (Les Amis de Benjamin), Madame Gaëlle Féchant (Ligue Braille), M. Michel Cormond (Alteo), M. Mourad Kahrim.

Absente/ Afwezig: Mevr. Sophie Clareboets (Blindenzorg Licht en Liefde), Mevr. Frédérique de Jonge (Gehandicapten en Solidariteit).

Secrétariat/ Secretariaat: service Égalité des chances / dienst Gelijke Kansen.

1 Inscription des points divers à l'ordre du jour
et approbation du rapport du 17 janvier 2012.

2 Election du Bureau (mandat 2012 – 2016)

Madame Danielle Selvais a fait savoir au secrétariat qu'elle ne souhaitait plus tenir le rôle de Vice-présidente mais redevenir membre du Conseil.

Madame Hadad explique par contre souhaiter continuer à l'être. Les Conseillers passent donc au vote et Madame Hadad est réélue pour le mandat 2012-2016 en tant que Vice-présidente à l'unanimité.

3 Communications

a) *le Plan communal de mobilité de la Ville de Bruxelles*

Monsieur Gerez explique qu'il a participé en tant que consultant à la troisième phase de ce plan (actions à développer). Il parle de l'importance

1 Inschrijving van de variapunten in de dagorde
en goedkeuring van het verslag van 17 januari 2012.

2 Verkiezing van het Bureau (mandaat 2012-2016)

Mevrouw Danielle Selvais heeft het secretariaat laten weten dat zij haar rol als Ondervoorzitster niet langer wenst uitoefenen, maar dat zij wel Raadslid zal blijven.

Mevr. Hadad wil haar mandaat wel verlengen. De Raadsleden houden een stemming en mevrouw Hadad wordt unaniem herverkozen als Ondervoorzitster voor de periode 2012-2016.

3 Mededelingen

a) *Gemeentelijk Mobiliteitsplan van de Stad Brussel*

Dhr. Gerez vertelt uit dat hij als consultant heeft deelgenomen aan de derde fase van het plan (uit te werken acties). Hij wijst op het belang van een

Service Egalité des Chances

VILLE DE BRUXELLES

egalitedeschances@brucityv.be - 02 279 21 10

Dienst Gelijke Kansen

STAD BRUSSEL

gelijkekansen@brussel.be – 02 279 21 10

d'une chaîne de mobilité pour personnes handicapées non interrompue (lignes guide, maintien du niveau du sol, chemins sans obstacles...), de l'amélioration de l'accessibilité des transports publics et des revendications concernant le revêtement piétonnier en raison de l'évolution des besoins des PMR.

D'après M. Gerez, le plan n'est pas mal sur le papier mais il faudra être attentif à sa concrétisation, par exemple la signalisation pour les personnes malvoyantes, la mise en place des dalles podotactiles et les aménagements durant les chantiers. Il faudra aussi pointer les passages pour piétons trop longs, qui devront être divisés par un îlot central. Monsieur Gerez explique que le CCPH doit être attentif aux finitions et indiquer à la Ville où se trouvent les travaux mal exécutés.

Le secrétariat précise que ce plan est disponible sur le site de la Ville (www.bruxelles.be).

Madame Hadad demande qui est chargé de l'exécution des travaux de voirie. Cela dépend des travaux en question : parfois ce sont des services de la Ville, parfois il est fait appel à des entreprises privées via des marchés publics. Monsieur Gerez explique qu'il y a des exemples de travaux mal exécutés par les entrepreneurs privés et que le contrôle doit être mieux effectué par la Ville.

Madame Hadad demande comment il est possible de veiller à la bonne exécution des travaux. Tout doit être spécifié dans le marché conclu et le Département de l'Urbanisme ou des Travaux publics (suivant qui est concerné) doit jouer son rôle d'organe de contrôle.

Madame De Busschere demande qui est censé aller contrôler fréquemment durant les travaux. Il s'agit du Département qui a commandé les travaux. Monsieur Gerez précise que les prochaines modifications du Règlement régional d'urbanisme (RRU) de la Région de Bruxelles-Capitale permettront d'avoir des leviers pour améliorer le

ononderbroken mobiliteitsketen voor personen met een handicap (gidslijnen, behoud van het wegniveau, obstakelvrije wegen...), de verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer en de eisen op het vlak van de evolutie van de voetgangerszones ten voordele van PMH.

Volgens dhr. Gerez is het plan op papier lang niet slecht, maar moet men voldoende aandacht hebben voor de correcte uitvoer ervan, bijvoorbeeld wat betreft de signalisatie voor slechtzienden, de aanleg van podotactiele tegels en de maatregelen tijdens wegenwerken. Ook moeten te lange zebra-paden onderbroken worden door centrale bermen. Dhr. Gerez is van mening dat de APH aandacht moet hebben voor de afwerkingen en aan de Stad moet melden waar de werken slecht zijn uitgevoerd.

Het secretariaat preciseert dat het plan beschikbaar is op de website van de Stad (www.brussel.be).

Mevr. Hadad vraagt wie er verantwoordelijk is voor de uitvoer van wegenwerken. Dit hangt af van de werken in kwestie: soms gaat het om de Stadsdiensten zelf en soms wordt er beroep gedaan op privé-firma's via openbare aanbestedingen. Dhr. Gerez legt uit dat er voorbeelden zijn van slecht uitgevoerde werken door privé-aannemers, en dat de Stad hier een betere controle op moet uitoefenen.

Mevr. Hadad vraagt hoe men beter kan waken over een goede uitvoering van de werken. Alles moet gedetailleerd beschreven worden in de aanbesteding en het departement Stedenbouw of Wegeniswerken (naar gelang van de situatie) moet zijn controlerende functie uitvoeren.

Mevr. De Busschere vraagt wie verantwoordelijk is voor de controle van de werken. Dit is het departement die ze heeft aangevraagd. Dhr. Gerez preciseert dat de toekomstige aanpassingen van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de nodige instrumenten zal bieden om de controle op

VILLE DE BRUXELLES

Conseil consultatif
de la
Personne handicapée

STAD BRUSSEL
Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap

contrôle de la finition correcte des travaux de voirie. Le mieux est de demander une caution qui ne serait restituée qu'après une visite de contrôle faite par des experts.

b) Réponse de la STIB concernant la marche d'accessibilité du 13/09/2011

La STIB a répondu qu'elle n'était pas directement concernée par les remarques effectuées dans le rapport. Monsieur Wouters s'insurge contre le manque de tolérance des employés de la STIB face à des usagers ayant un handicap intellectuel. Mme Brulein oppose qu'il y a pourtant de nombreuses améliorations prévues dans les nouveaux véhicules, pour les PMR.

c) Accessibilité Cinéma Arenberg

Les nouveaux gestionnaires du cinéma ont répondu aux questions du CCPH. Ils ont fait de leur mieux pour tenir compte de l'accessibilité des salles lors de travaux de renouvellement. Néanmoins, il est précisé que les Galeries Saint-Hubert (où est localisé le cinéma) sont classées par la Commission royale des Monuments et Sites (CRMS, www.crms.irisnet.be/fr), ce qui laisse une marge de manœuvre très réduite au niveau des adaptations pour personnes à mobilité réduite.

d) Accessibilité des terrasses de la Grand-Place

Monsieur De Hertog, Echevin du Commerce, a répondu dans un courrier que la Région de Bruxelles-Capitale est responsable pour l'octroi de permis pour les terrasses sur la Grand-Place. C'est donc au Gouvernement de la RBC de faire respecter des éventuelles conditions d'accessibilité pour PMR. Le secrétariat va se renseigner plus avant.

e) Recrutement des personnes handicapées à la Ville

de correcte afwerking van wegenwerken te verbeteren. De beste strategie is om een boete op te leggen die slechts wordt terugbetaald na een controlebezoek door experts.

b) Antwoord van de MIVB i.v.m. de toegankelijkheidswandeling van 13/09/2011

De MIVB heeft geantwoord dat ze niet rechtstreeks verantwoordelijk is voor de opmerkingen in het verslag. Dhr. Wouters toont zich verontwaardigd over het gebrek aan tolerantie van het MIVB-personeel jegens reizigers met een mentale handicap. Mevr. Brulein stelt daarentegen dat er reeds talrijke verbeteringen zijn aangebracht in de nieuwe rjtuigen voor PMH.

c) Toegankelijkheid van Cinema Arenberg

De nieuwe uitbaters van de filmzalen hebben geantwoord op de vragen van de APH. Ze hebben hun best gedaan om rekening te houden met de toegankelijkheid van de zalen tijdens de vernieuwingswerken. Toch wordt gepreciseerd dat de Sint-Hubertusgalerijen (waar de cinema zich bevindt) beschermd wordt door de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen (KCML, www.crms.irisnet.be/nl). Hierdoor is er maar weinig bewegingsruimte op het vlak van aanpassingen voor PMH.

d) Toegankelijkheid van de terrassen op de Grote Markt

Schepen van Handel Jean De Hertog heeft per brief geantwoord dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verantwoordelijk is voor het toekennen van de vergunningen voor de terrassen op de Grote Markt. Het is dus aan de Regering van het BHG is om de eventuele toegankelijkheidsvoorwaarden voor PMH te doen respecteren. Het secretariaat zal zich hierover bijkomend inlichten.

e) Aanwerving van personen met een Handicap aan de Stad

Service Egalité des Chances

VILLE DE BRUXELLES

egalitedeschances@brucityv.be - 02 279 21 10

Dienst Gelijke Kansen

STAD BRUSSEL

gelijkekansen@brussel.be - 02 279 21 10

VILLE DE BRUXELLES**Conseil consultatif
de la
Personne handicapée****STAD BRUSSEL****Stedelijke Adviesraad
voor
Personen met een Handicap**

Monsieur Philippe Close, Echevin du Personnel, a récemment publié un communiqué de presse avec l'Échevin El Ktibi, concernant le fait que la Ville peut se targuer d'avoir recruté l'année dernière 3% de personnes handicapées parmi les nouveaux engagés. Ce nombre représente 12 employés ayant un handicap recrutés en 2011.

f) Cap 48 Challenge Day

Le « Cap 48 Challenge Day » est un événement organisé chaque année pour les communes des Communautés française et germanophone, dont les bénéfices sont reversés à l'asbl Cap 48. Il s'agit d'une journée de défis sportifs entre les équipes de chaque commune, équipes qui sont composées de 3 à 6 personnes dont au moins une ayant un handicap. Cette année, il a lieu à Hannut. L'Échevin El Ktibi propose aux membres du CCPH qui sont intéressés de prendre contact avec le secrétariat. L'inscription et le transport sont pris en charge par la Ville. Plus d'informations sont disponibles sur www.cap48.be.

4 Groupe de travail Informatique, Communication et Multimédias (ICM)

a) Campagne « Sauvons le trottoir »

Malheureusement, le projet « Sauvons le trottoir » n'aura pas lieu cette année. Dans la première phase de cette campagne de sensibilisation à l'accessibilité des trottoirs, il y a lieu de rassembler un grand nombre d'acteurs publics locaux. Malheureusement, très peu d'entre eux ont paru intéressés par une collaboration. Le projet pourrait être relancé dans le futur, mais il faut aussi noter que certains aspects techniques (juridiques et financiers) rendent difficile son développement pratique.

b) Conférence handicap 28/02/2012

Schepen van Personeel Philippe Close heeft recent samen met Schepen El Ktibi een persbericht gelanceerd over het feit dat vorig jaar 3% van de nieuwe personeelsleden aangeworven bij de Stad Brussel personen met een handicap waren. Concreet komt dit neer op 12 werknemers met een handicap aangeworven in 2011.

f) Cap 48 Challenge Day

De “Cap 48 Challenge Day” is een evenement dat elk jaar voor de gemeentes van de Franse en de Duitstalige gemeenschappen wordt georganiseerd, en waarvan de opbrengst naar vzw Cap 48 gaat. Het gaat om een dag van sportieve uitdagingen tussen de gemeentelijke ploegen. Elke ploeg bestaat uit 3 tot 6 personen, waarvan minstens één met een handicap. Dit jaar gaat het evenement door in Hannut. Schepen El Ktibi stelt de geïnteresseerde APH-leden voor om contact op te nemen met het secretariaat. Zowel de inschrijving als het vervoer zijn voor rekening van de Stad. Meer informatie vindt u op www.cap48.be.

4 Werkgroep Informatica, Communicatie en Multimedia (ICM)

a) “Red de stoep”-campagne

Jammer genoeg zal het project “Red de stoep” niet dit jaar georganiseerd worden. De eerste fase van deze sensibilisatiecampagne rond de toegankelijkheid van de trottoirs bestaat erin een groot aantal lokale actoren uit de openbare sector te verzamelen. Jammer genoeg hebben er slechts weinig potentiële partners interesse getoond in een samenwerking. Er wordt gehoopt het project in de toekomst opnieuw te lanceren, maar er moet ook worden opgemerkt dat sommige technische aspecten van het dossier (juridisch en financieel) de praktische uitwerking ervan belemmeren.

b) Conferentie handicap 28/02/2012

Service Egalité des Chances

VILLE DE BRUXELLES

egalitedeschances@brucityv.be - 02 279 21 10

Dienst Gelijke Kansen

STAD BRUSSEL

gelijkekansen@brussel.be – 02 279 21 10

Cet événement fut un succès modeste : le nombre de participants fut bien supérieur à celui enregistré lors des autres éditions (35 personnes). Monsieur Depasse, qui était présent, trouve que le contenu était de qualité.

c) Etat des lieux de la politique relative au handicap

A l'approche des élections, la VFG a envoyé un manifeste sur la politique du handicap aux villes et communes belges. Le groupe de travail ICM a adapté ce document de travail aux réalités bruxelloises et l'a envoyé au Bourgmestre muni d'une demande de concertation, afin de faire du handicap une compétence plus transversale.

Dans ce cadre, Madame Hadad et Monsieur Gerez expriment leur préoccupation quant à la mise en place de l'agenda 22. Il est nécessaire de programmer un groupe de travail pour faire avancer ce dossier.

5 Groupe de travail Travaux publics et Accessibilité de l'espace public (TPA)

a) Marche d'accessibilité 17/02/2012

Madame Karin Vaes (experte d'accessibilité de l'asbl « Blindenzorg Licht en Liefde ») a fourni un rapport suite à la deuxième marche d'accessibilité du groupe de travail, qui a eu lieu entre la place De Brouckère et la rue du Marché aux Poulets. Ce rapport a été transféré à tous les services concernés. Il faut attirer l'attention des responsables sur les irrégularités relevées après des travaux récents dans cette zone.

Monsieur Gerez explique que, suite à des travaux mal effectués et mal contrôlés, la commune doit faire respecter la loi et effectuer elle-même des travaux d'amélioration nécessaires pour que tous les usagers puissent se déplacer dans l'espace

Dit evenement was een bescheiden succes: het aantal deelnemers lag al een pak hoger dan dat van de voorbije edities (35 personen). Dhr. Depasse, die aanwezig was, vond het een kwalitatief hoogstaand gebeuren.

c) Stand van zaken van het handicapbeleid

Naar aanloop van de verkiezingen heeft de VFG een manifest rond het handicapbeleid verstuurd naar de Belgische steden en gemeenten. De werkgroep ICM heeft dit werkdocument aangepast aan de Brusselse realiteit en verstuurd naar de Burgemeester met de vraag tot overleg, om van handicap een meer transversale verantwoordelijkheid te maken.

Mevr. Hadad en dhr. Gerez stellen zich in deze context ook vragen bij de uitvoering van Agenda 22. Er moet een vergadering van de werkgroep worden belegd om dit dossier te deblokken.

5 Werkgroep Openbare Werken en Toegankelijkheid van de openbare ruimte (OWT)

a) Toegankelijkheidswandeling 17/02/2012

Mevr. Karin Vaes (toegankelijkheidsexpert van vzw Blindenzorg Licht en Liefde) heeft een verslag opgemaakt van de tweede toegankelijkheidswandeling van de werkgroep, die heeft plaatsgevonden tussen het De Brouckèreplein en de Kiekenmarkt. Dit verslag werd overgemaakt aan alle betrokken diensten. De aandacht moet gevestigd worden op de onregelmatigheden die ontdekt werden na de recente werken in deze zone.

Dhr. Gerez legt uit dat, indien er werken slecht uitgevoerd en gecontroleerd werden, de gemeente de wet moet doen naleven en zelf de nodige verbeteringswerken moet uitvoeren opdat iedereen zich kan verplaatsen in de openbare ruimte .

public.

Monsieur Wouters revient sur le problème des pavés de la Grand Place qui posent de grandes difficultés aux PMR. Madame Brulein explique que la Grand Place est classée par l'UNESCO et que par conséquent on ne peut rien modifier à son aménagement.

Madame Hadad note qu'il faut trouver un moyen de communiquer avec la CRMS pour faire évoluer la situation car sinon, on n'avance pas. M. Gerez opine qu'il y a besoin de concertation avec cette Commission sur l'accès des PMR aux sites classés. Monsieur El Bidadi renchérit sur le cinéma de l'UGC De Brouckère, où il n'y a que 3 ou 4 salles accessibles sur la vingtaine que compte le cinéma.

b) Nouveau formulaire d'organisation d'événements dans l'espace public

Le secrétariat a fourni aux Conseillers un document de travail du service « Events » : il s'agit d'un brouillon du futur formulaire que devront remplir les organisateurs d'événements dans l'espace public. Il est demandé au CCPH de donner un avis sur ce document. Madame Hadad demande qu'une réunion de travail soit organisée pour rédiger une réponse convenable et complète.

6 Points divers

Monsieur Wouters présente un document intéressant : une version simplifiée et illustrée de la Convention de l'ONU sur le handicap et l'accessibilité. Ce document est disponible sur le site web de l'AWIPH (www.awiph.be).

Prochaine réunion du CCPH :

Le **jeudi 20 septembre** 2012 à 18 h au local 12.38 du Centre administratif de Bruxelles.

Dhr. Wouters heeft het opnieuw over het probleem van de kasseien op de Grote Markt, die moeilijk begaanbaar zijn voor PMH. Mevr. Brulein legt uit dat de Grote Markt geklasseerd is door UNESCO en dat dit betekent dat men er niet aan mag raken.

Mevr. Hadad merkt op dat men naar een manier moet zoeken om te communiceren met de KCML om deze situatie te verhelpen; zoniet is elke evolutie onmogelijk. Dhr. Gerez is van mening dat er nood is aan overleg met deze Commissie over de toegang van PMH tot geklasseerde plaatsen. Dhr. El Bidadi verontwaardigt zich over de cinema UGC De Brouckère, waar slechts 3 of 4 van de ongeveer twintig beschikbare zalen toegankelijk zijn.

b) Nieuw formulier voor de organisatie van evenementen in de openbare ruimte

Het secretariaat heeft de Raadsleden een werkdocument bezorgd van de dienst "Events": het gaat om een voorlopige versie van een toekomstig formulier voor organisatoren van evenementen in de openbare ruimte. De Adviesraad werd gevraagd een advies te geven over dit document. Mevr. Hadad vraagt om een werkvergadering, zodat de Raad een gefundeerd en volledig antwoord kan formuleren.

5 Variapunten

Dhr. Wouters stelt een zeer interessant document voor: een vereenvoudigde en geïllustreerde versie van de VN-Conventie over handicap en toegankelijkheid. Een versie in het Nederlands van dit document is beschikbaar op de website van het PHOS (www.phos.be).

Volgende vergadering van de APH:

Donderdag 20 september 2012 om 18 u in lokaal 12.38 van het Administratief Centrum van Brussel.